հանդիսանար՝ ստեղծագործութեան չքնաղահրաշ բանաստեղծութեանը։

Ստուգիւ Ֆավրի գրչին տակ՝ կենդանեաց բնազդին սքանչելիքը, միջատներու ոգեբանութիւնը՝ գիտական տեսութիւններով և մարգարէական զուշակութիւններով համեմուած՝ իրական դիւցազներգութեան մը բնաղրոշմը կը գտնուն։

Այնքան նշանաւոր դարձած էր, որ քանի մը տարի առաջ՝ Ֆրանսայի պետութիւնը, յոբելեան կատարել տալով՝ հանդիսաւորապէս իրեն համար յիշատակարան մը կանգնել տուաւ, իբրև արդի ժամանակներուս ամենէն աւելի բարձր հանճարը։

Վրան սքանչացող զանազան մեծ գիտնականներ հետաքրքրութեամբ հարցուցին.

— Կը հաւատաս Աստուծոյ գոյութեան, և ինչպէս։

Հաստատակամ շեշտով, պատասխանեց.

— « Ես, չեմ կարող ըսել թէ կը հաւատամ Աստուծոյ, վասն զի ես զԱստուած կը տեսնեմ։ Առանց Աստուծոյ ներկայութեան ամենայն ինչ խաւար է։

« Մանկութենէս սկսեալ՝ ոչ միայն իմ այս համոզումս հաստատուն պահեցի, այլ նաև մինչև այս տարիքս՝ որքան աւելի ուսումնական հետազօտութիւններուս մէջ յառաջեցի՝ այնքան աւելի խորապէս ըմբռնեցի և մեծապէս բարոգեցի իմ մէջս Աստուծոյ ակնյայտնի գոյութեան իրականութիւնը։

« Ամէն դար ունեցած է իւր արտառոց գաղափարները, և մեր ժամանակներու հիւանդութիւնն է՝ անաստուածութիւնը։

« Ինձ համար աւելի դիւրին պիտի ըլլայ մորթս հանել տալ՝ քան թէ մոքէս Աստուծոյ վրայ ունեցած գիտակցութիւնս»։

Արդարև այս պարզ արտայայտութիւնը վսեմ դաս մ'է այն կարծեցեալ ուսումնականներու համար՝ որոնք բացարձակ ժխտելով Աստուծոյ գոյութիւնը՝ Դրական Գիտութեան նշանաբրոշմը ազատագրած կը համարին։

ՈՍԿԻ ՀԱՏԻԿՆԵՐ

1. — Կ'ուզես խաղաղութիւն՝ խղճիդ և Աստուծոյ հետ։

— Ինչ կ'ըսես. հարցնողաց՝ ճշմարտութեամբ պատասխանէ՝.

« Կ'աշխատիմ. ազգիս բարիք կը գործեմ. կը ջանամ բարի ըլլալ. կը համբերեմ. կ'աղօթեմ »։

2. — Կ'ուզես նշանաւոր անձ մ'ըլլալ։

— Սիրէ՝ հետևեալ առաքինութիւնները գործադրել.

Կարգաւորութիւն. Հաստատի հոգի. կիրքերու մեռուցում. Հաստատակամութիւն։

3. — Գիտցիր. երկու անզուգական առաքինութիւններ են՝ ըլլալ Արդար և Բարի. բայց մարդս նախընտրելու է Բարութիւնը՝ Արդարութենէն։

4. — Համոզուէ՝. Արիասիրտ և առաքինի անձերու նշանացոյցներն են.

Ընկերական ոգի և է Գործի՝ սիրայօժար եռանդով ձեռք զարնել. Հաստատակամութեամբ զբաղիլ. Ցարատեւութեամբ շարունակել. Գոհութեամբ դադրեցնել. Հանդարտաբար վերսկսիլ. քիչ մը դանդաղ աւարտել։

5. — Միշտ լաւ գործելու պայմաններն են.

Կարգաւորութիւն. Փոյթ. Զուարթութիւն. Հանդարտաբարոյութիւն. Ամբողջացում գործի։

6. — Աղքատներու՝ երկինք հասնելու ճանապարհը՝ Համբերութիւնն է. Հարուստներունը՝ Ողորմութիւնը։

Խաղաղութենէն ամէն բարիք կը սպասուի. խռովութենէն ոչ մէկ օգուտ։

8. — Եթէ դու քեզի չօգնես՝ ուրիշները քեզի չեն օգներ, կամ հազիւ հազ՝ մեծ դժուարութեամբ։

Թրգմ. Գ. Ն.

Գալեց Հ. Ն.

Ա.Հ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Publication Bibliothèque Nationale d'Arménie
digitized by ARMENIAN LIBRARY